

ПОЛИТИКА ЗА ЕКОНОМИЧНОСТ НА ГОРИВО

Резултати од АНКЕТА

ПРОЕКТ: Стабилизирање на емисиите на стакленички гасови од патниот сообраќај преку двојно зголемување на економичноста на гориво: регионално спроведување на глобалната иницијатива за економичност на горивото

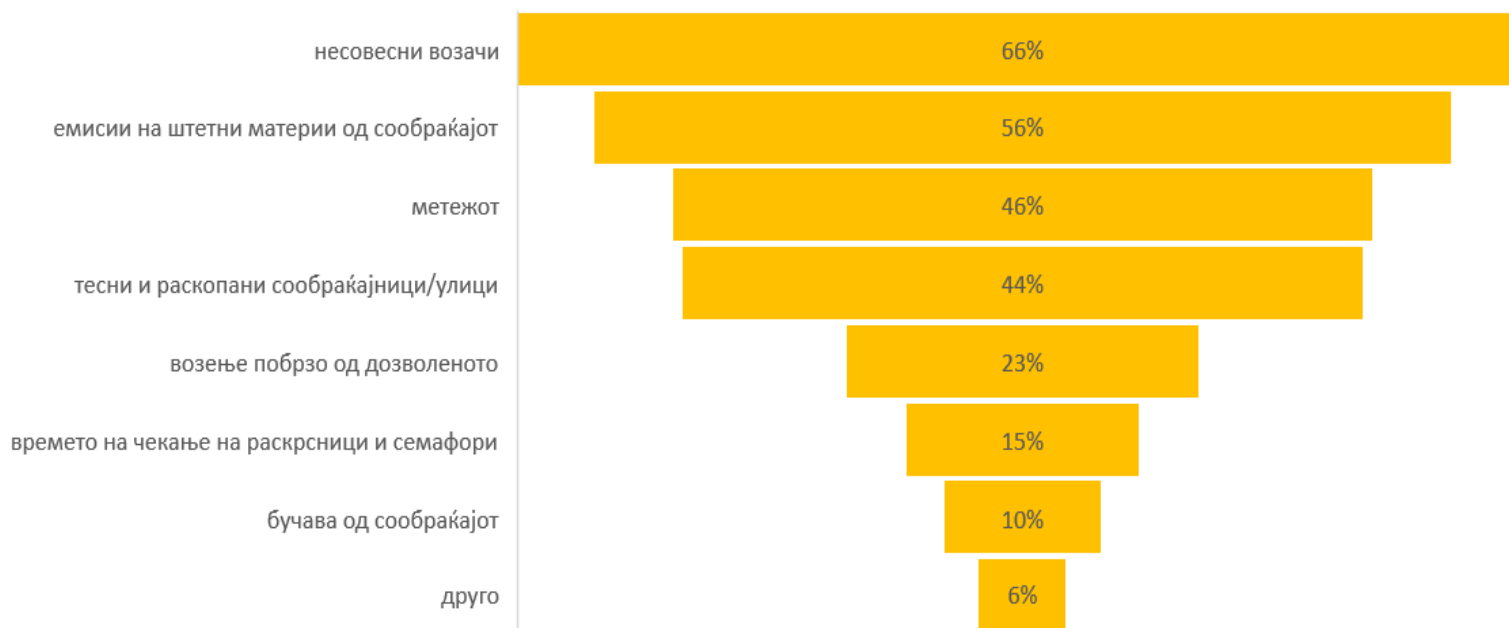
Анкета

- Анкетата е спроведена на **3 профили** на испитаници:
  - **Потрошувачи** – граѓани на Р. Македонија што возат патнички автомобил
  - **Такси возила** – компании кои поседуваат такси возила
  - **Дистрибутери** – овластени увозници на нови возила и увозници на половни возила
- **Целта на анкетата** беше да се дознае јавното мислење за фискалните реформи што се предложени во оваа Политика.
- 243 испитаници
- 32 прашања

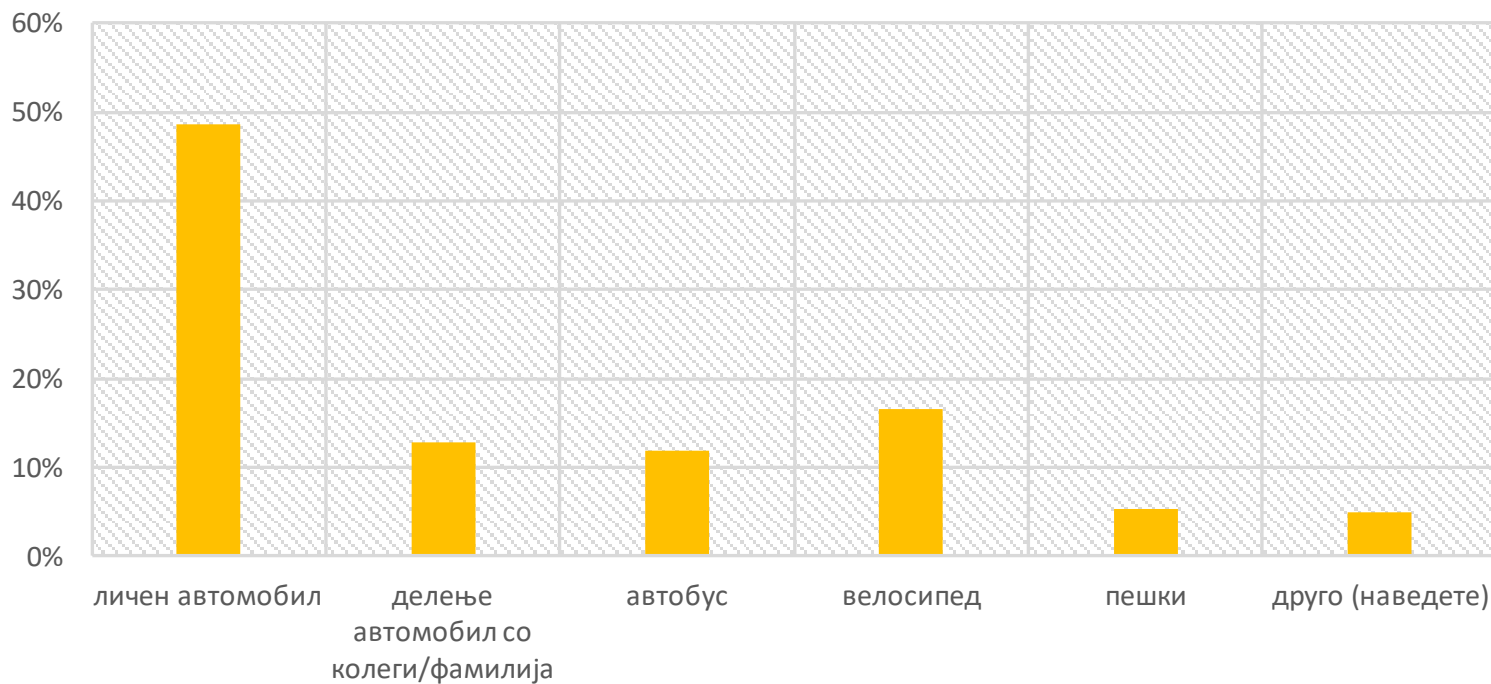
Резултати - потрошувачи

- На најголем дел од испитаниците им пречат несовесните возачи, штетните емисии како и метежот во сообраќајот

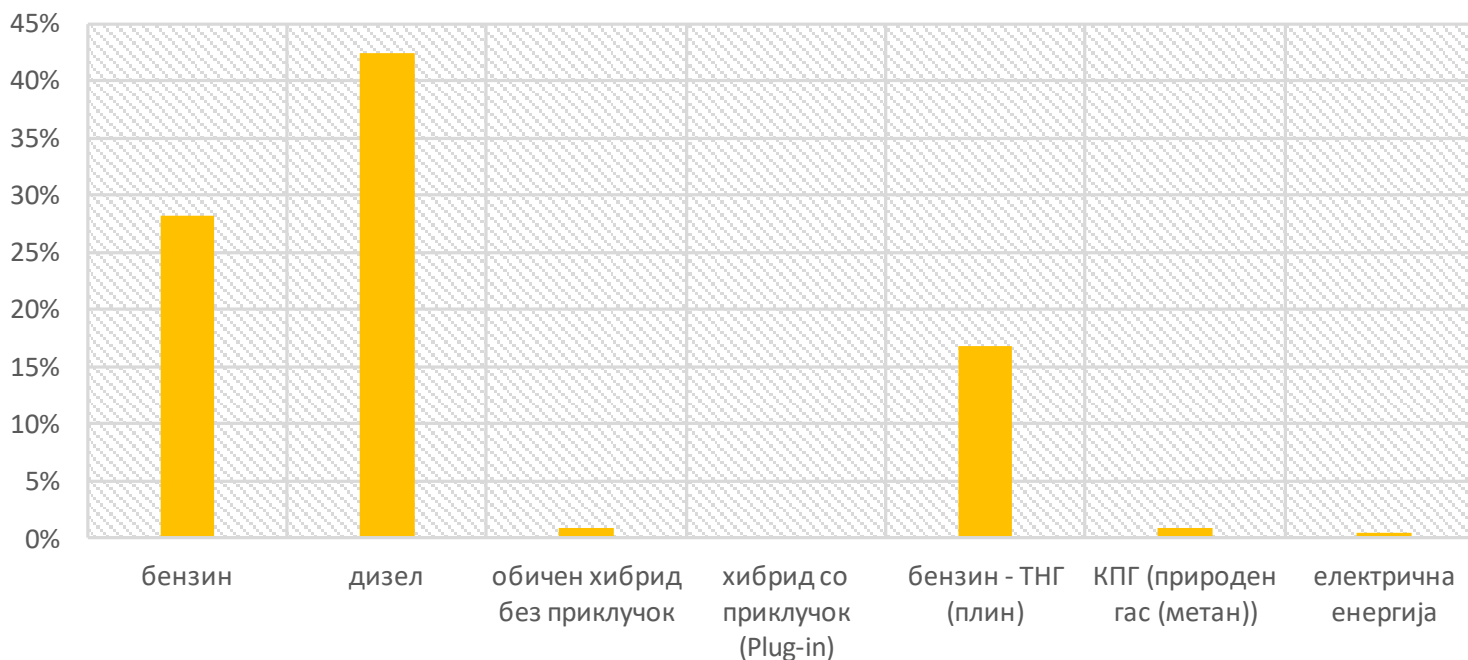
Резултати - потрошувачи

- Најчест начин на превоз е користењето на личен автомобил (49%)
- Само 13% делат автомобил

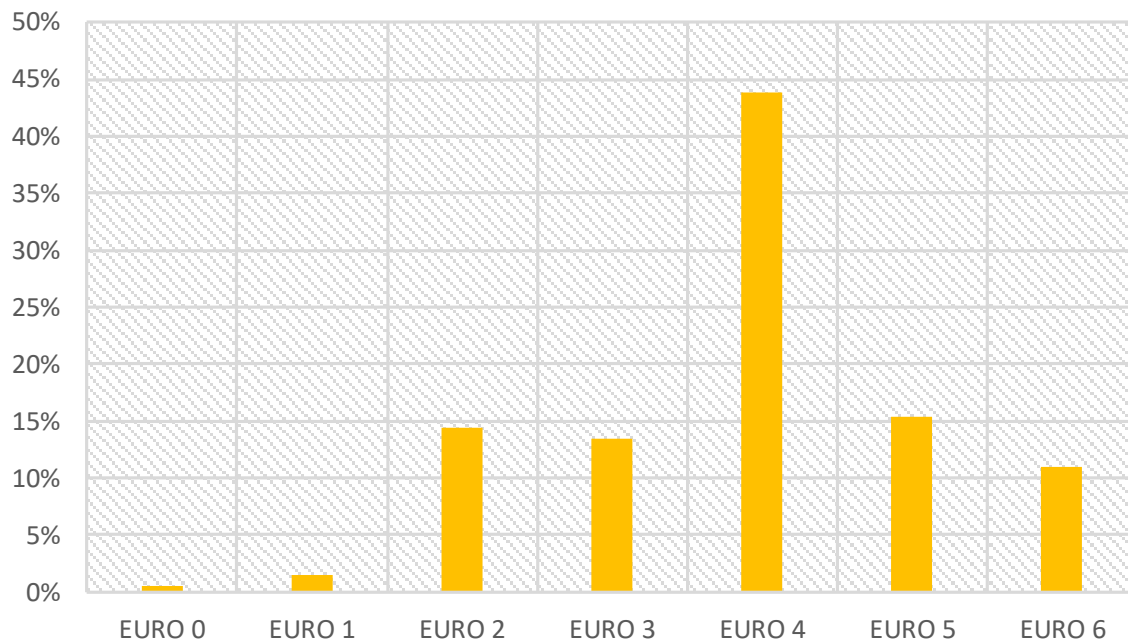
Резултати - потрошувачи

- Најголем дел од испитаниците поседуваат по еден автомобил (59%)
- Тип на гориво - 42% дизел, 28% бензин, 17% ТНГ, 1% хибрид и КПГ

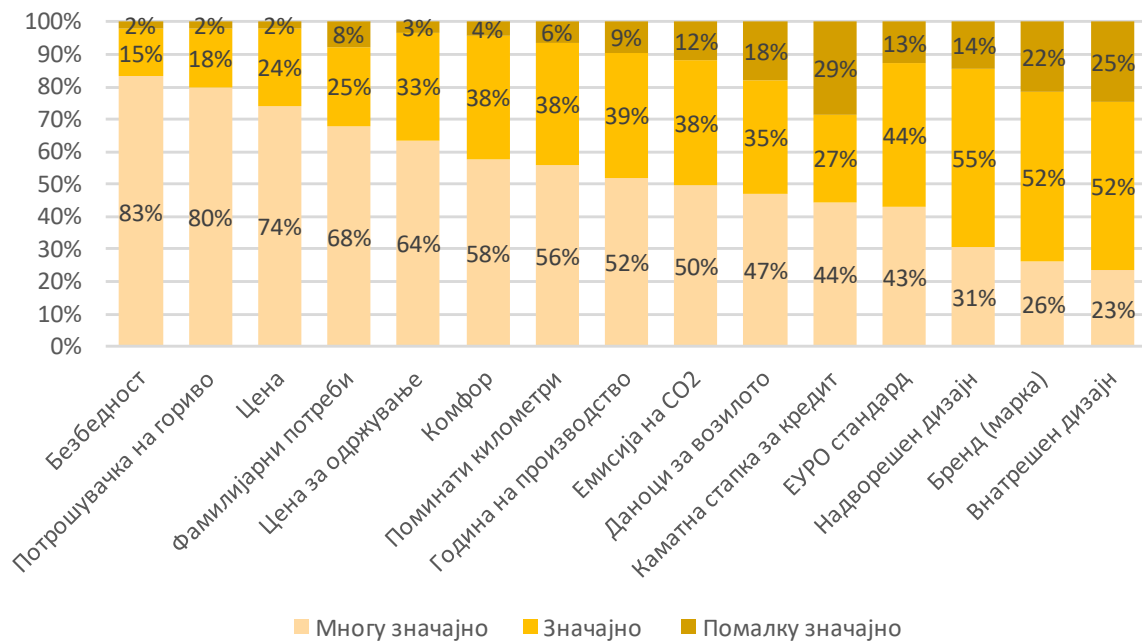
Резултати - потрошувачи

- 56% од испитаниците што поседуваат возило - купиле половен автомобил што веќе 6.3 г. го поседуваат, просечна старост на автомобил е 12 г.
- Доминира Euro 4 стандардот со 44%

Резултати - потрошувачи

- 1) безбедноста на автомобилот, 2) колку троши, 3) цената на автомобилот
- На голем % им се важни емисиите на CO₂ и Euro стандардот на возилото

Резултати - потрошувачи

- Просечно во годината се извозуваат 10 000 km
- Просечната потрошувачка на гориво е околу 7,2 l/100 km
- Испитаниците просечно се 2 патника во автомобил
- Месечни трошоци за гориво - 3 800 МКД (45 600 МКД на годишно ниво)
- Месечни трошоци за одржување на возилото 725 МКД (8 700 МКД годишно).
- Во просек, трошоците за гориво и одржување на едно возило на годишно ниво, изнесуваат 55 370 МКД

Резултати - потрошувачи

- 44% не знаат дека има еколошка такса - дел од цената на горивото
- 45% добро се запознаени со акцизата за увоз на возила

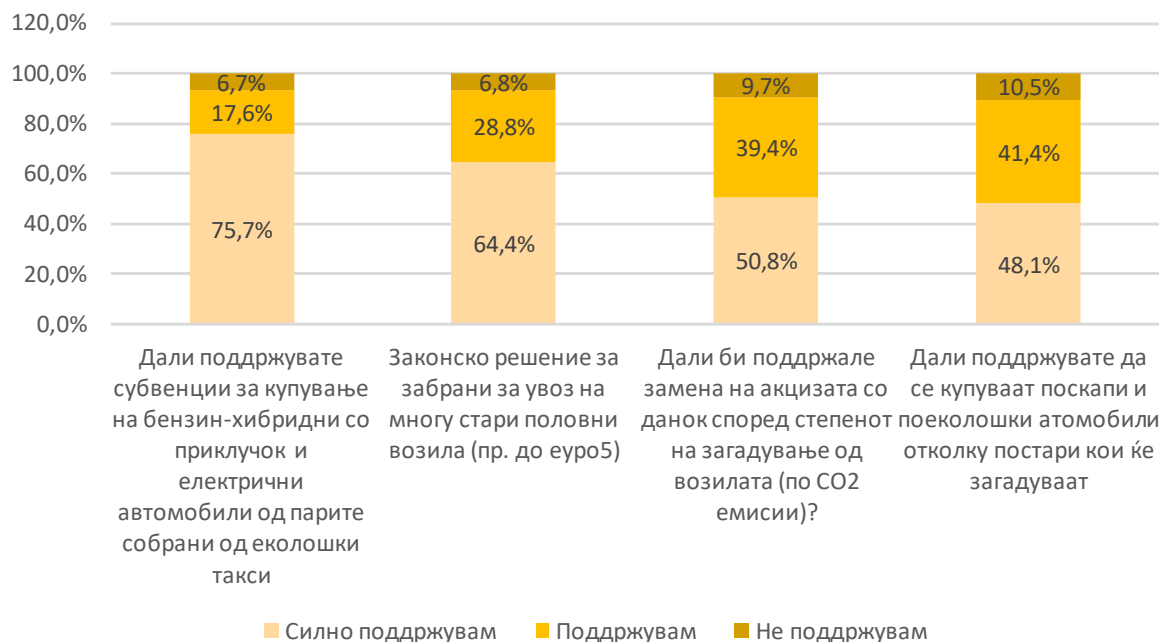
Резултати - потрошувачи

- 55% би купиле ново возило, 67,5% можат да одвојат месечни средства за нов автомобил, во просек минимум по 100 ЕУР.
- 41% немаат средства да купат ново возило, 32% не можат месечно да издвојуваат средства

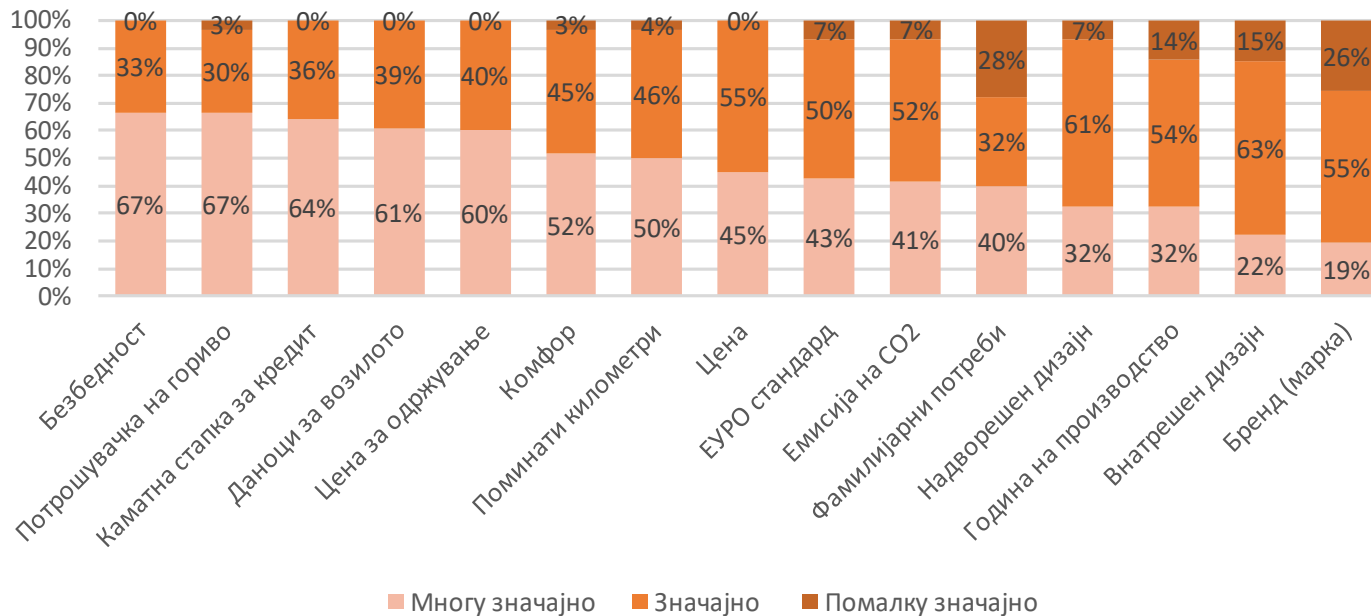
Резултати - потрошувачи

- 76% поддржуваат воведување на субвенции за хибридни и електрични возила и тоа од еколошките такси
- 64% поддржуваат забрана за увоз на многу стари возила, на пример до Euro 5.
- 90% поддржуваат замена на акцизата со данок според степенот на загадување
- 90% би купиле електрично или хибридно возило, со субвенции од 5 000 или над 5 000 ЕУР.

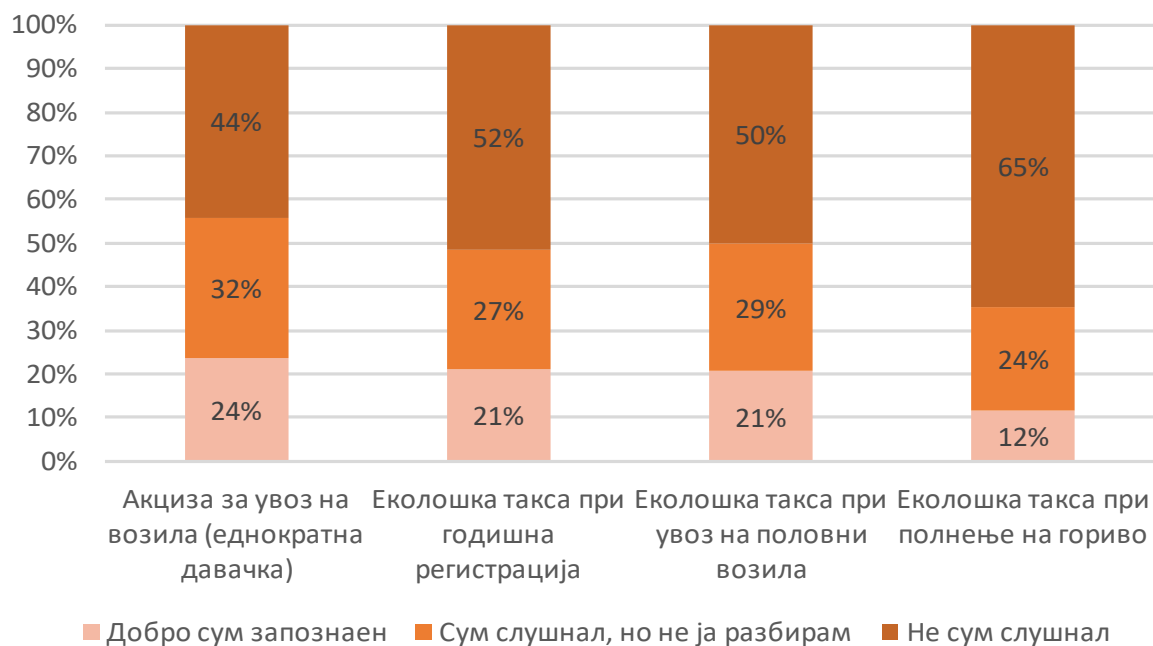
Резултати - такси возила

- 37 испитаници
- Критериуми при купување на такси возило - безбедноста и потрошувачката на гориво
- 83% поминуваат повеќе од 30 000 km годишно
- Во просек во градско возење поминуваат околу 150 km дневно
- Во просек такси возачите возат по 2,4 патници.

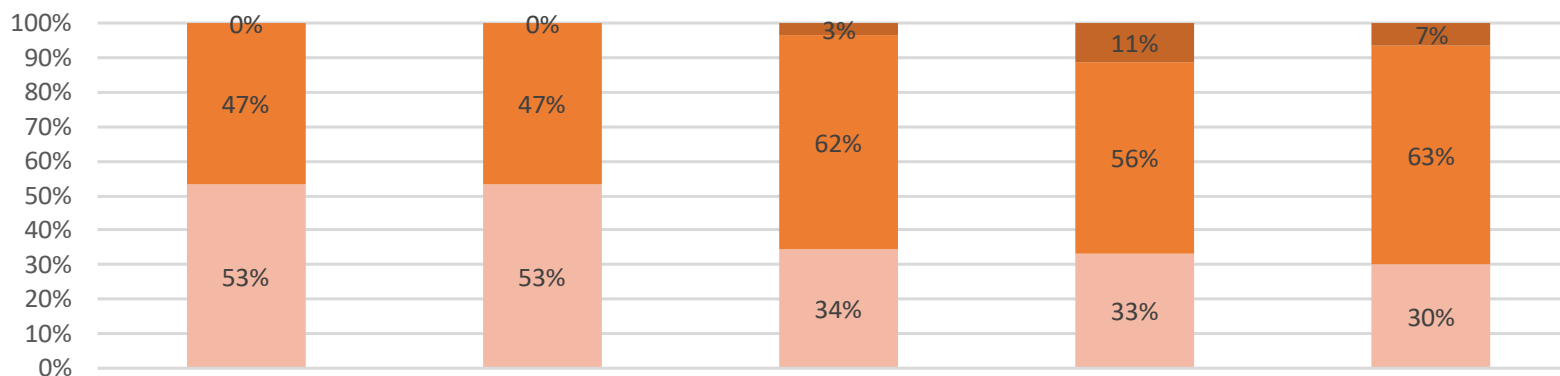
Резултати - такси возила

- 65% од возачите не се запознаени дека еколошка такса е вклучена во цената на горива.
- 50% од возачите не знаат дека при увоз на половни возила се плаќа еколошка такса
- Само 24% одговориле дека знаат дека се плаќа акциза при увоз на возила, додека останатите или не знаат за тоа или слушнале, но не разбираат што значи тоа.

Резултати - такси возила

- 30-40% од возачите немаат финансиски средства и не можат да си дозволат кредит за ново за ново возило
- 60-70% се спремни да одвојат во просек околу 12 000 ЕУР за ново хибридно или електрично возило или во просек да одвојат околу 140 ЕУР месечна рата за кредит.
- 91% би купиле хибридно или електрично возило за такси

Дали ја поддржувате идејата за такси возила да се користат хибридни возила со ЕЕ приклучок и електромобили?

Дали поддржувате субвенции за купување на хибридни возила со ЕЕ приклучок и електрични автомобили од парите собрани од еколошки такси?

Дали би поддржале замена на акцизата со данок според степенот на загадување од возилата (по CO2 емисији)?

Дали поддржувате да се купуваат поскапи и поеколошки атомобили отколку постари кои ќе загадуваат?

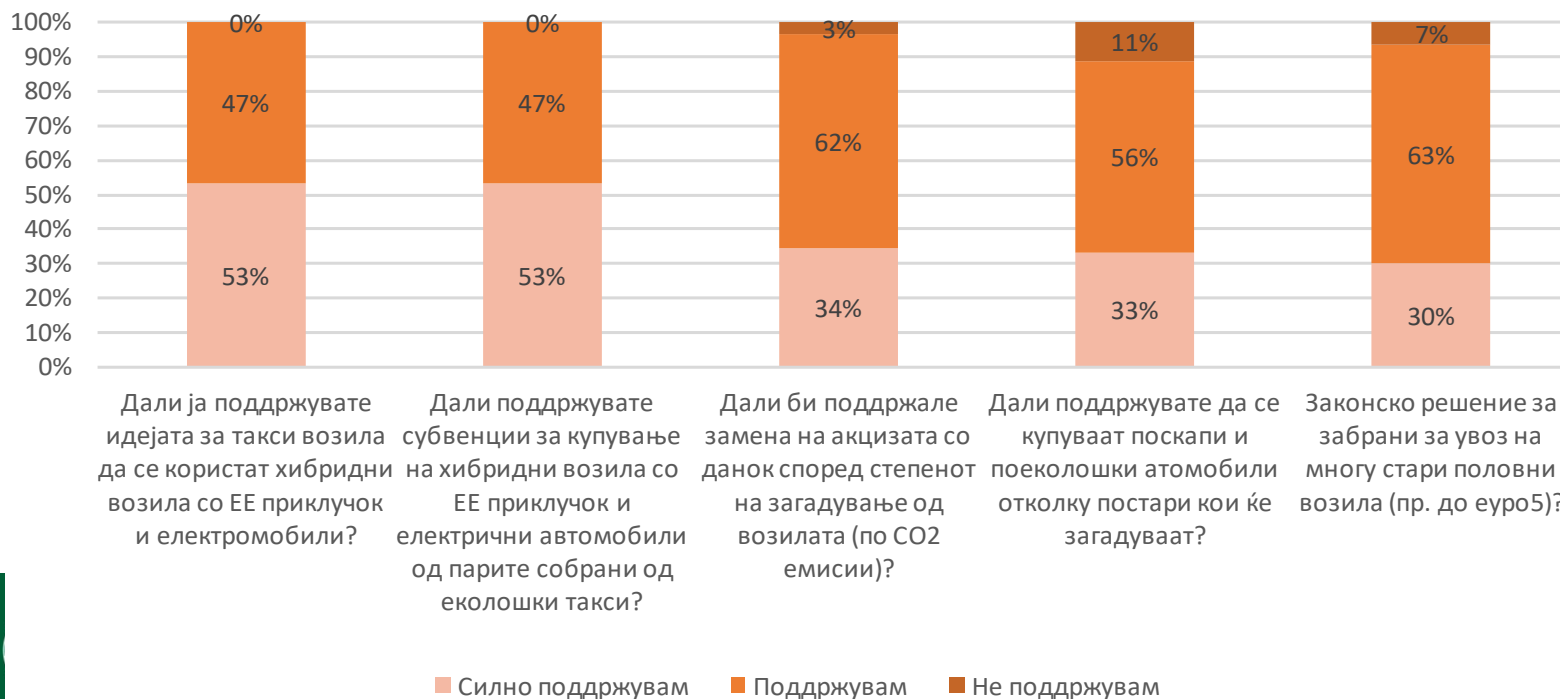
Законско решение за забрани за увоз на многу стари половни возила (пр. до еуро5)?

■ Силно поддржувам ■ Поддржувам ■ Не поддржувам

Резултати - такси возила

- 100% ја поддржуваат идејата за хибридни и електрични такси возила.
- субвенциите треба да изнесуваат повеќе од 5 000 ЕУР.
- 96% одговориле дека се за промена на начинот на одредување на акцизата, односно таа да се одредува според степенот на загадување од страна на самите возила

Резултати - дистрибутери

- 18 компании
- 6 - продажни салони за нови автомобили
- 12 - продажба на половни автомобили
- граѓаните најмногу се интересирале за дизел автомобили и тој однос е 2 спрема 1, во однос на бензин автомобилите
- граѓаните не се интересирале воопшто за хибридни автомобили во продажни места на половни возила
- интересот за нови хибридни автомобили во салоните за возила е идентичен како и за бензинските автомобили

Резултати - дистрибутери

- Просечната цена на новите автомобили е околу 17 500 ЕУР, а на половните автомобили е околу 4 900 ЕУР
- При купување на половно возило пресудно е
  - годината на производство,
  - поминатите km,
  - цената на автомобилот.
- При купување на ново возило најзначајни се
  - цената за одржување
  - потрошувачката на гориво.

Резултати - дистрибутери

- Од 12 дистрибутери на половни возила само еден продава обични хибридни возила.
- Најчест одговор зошто не продаваат хибридни или електрични автомобили е дека нема интерес за овие возила.
- Во салоните за нови автомобили кај 4 од 6 се продаваат хибридни автомобили без приклучок, а една компанија продава и електрични возила.

Резултати - дистрибутери

- Голема поделеност на мислења помеѓу дистрибутерите на нови и половни автомобили е гледа во тоа дали поддржуваат законски измени за увоз на половни возила
  - 11 дистрибутери на половни возила не поддржуваат,
  - сите дистрибутери на нови автомобили поддржуваат.
- сите поддржуваат субвенции за хибридни и електрични автомобили
- 60% од дистрибутерите на половни и 33% од дистрибутерите на нови автомобили треба да бидат над 5 000 ЕУР, а останатите сметаат дека субвенциите треба да бидат во границите од 1 000 до 5 000 ЕУР.

ЗАКЛУЧОК

1. Мал број се запознаени со политиките за оданочување и еколошки такси. Најмало е познавањето дека постои еколошка такса која е вклучена во цената на горивата.
2. За купување на хибридно или електрично возило, во просек, граѓаните можат да издвојат 5 000 - 13 000 ЕУР или минимум месечна рата од 100 ЕУР.
3. Според дистрибутерите на нови возила, во просек, граѓаните за нов автомобил трошат 17 500 ЕУР, додека за половен автомобил во просек трошат по 4 900 ЕУР.
4. Над 90% од испитаниците би купиле хибриден или електричен автомобил, но сметаат дека треба да се воведат субвенции кои треба да бидат околу 5 000 ЕУР. Овој процент кај возачите на такси возила е 100%.

БЛАГОДАРАМ ЗА ВНИМАНИЕТО!

www.mk.rec.org

REGIONAL ENVIRONMENTAL CENTER

Towards 2030